„ЗАСТАВА“ излази четир пута у недељи и то: уторником, четвртком, петком и недељом.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 12 фор.
на по године . . . . . 6 „
на четврт године . . . . . 3 „
на један месец . . . . . 1 „
За Србију:
(у сребру:)
На годину 120 гроша, на пола године 60 гр.
На четврт године 30 гроша чарш.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а за жиг сваћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а аред плата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад, у Душиновој улици.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројови листа у месту могу се добити по 10 нов. у трговини Љ. Стевановића и браће М. Поповића код „црвене руже“

БРОЈ 37. У НОВОМ САДУ, У ПЕТАК 5. (17.) МАРТА 1876. ГОДИНА XI.

НОВИ САД 4. марта.

„Пестер Лојд“ окренуо је у свом последњем броју опет други лист у погледу питања пацификације, наиме у погледу повратка пребегле нејачи у своју домовину. Признаје, да бегунци неће да се врћају, јер се боје турске амнестије као пакла. Признаје, да је тај страх бегунаца основан, јер су осведочена свирепства турска, која су завладала, одкад су Мухамеданци чули за реформе и побеснили у свом фанатизму услед тог.

Гроф Андраши даје на знање у свом пештанском гласилу, да сам незна, шта ће у великом делу пацификације, тако дуго заснованом и толико раструбљеном. Ако ће просто одказати припомоћ државну пребеглој нејачи, то ће значити — изложити је гладу и смрти. Ако ће прегонити преко, то ће рећи: подвргнути рају турској немилости, коцу и ханџару. Што би то дело било нечовечно, то је још најмање за једног високог дипломату као што је гроф Андраши, ал што се тиме неће постићи пацификација побуњених покрајина, то је оно, што теребешком грофу бригу задаје. Толико се већ почиње и на „балплацу“ да увиђа, да тим путем неиде. Како ће усташи положити оружја, кад им жену и децу искасапе на дому? Неће ли се баш тиме разгранати рат против Турчина у најбешњем очајању? То су питања, која данас задају вељу бригу аустро-угарским државницима. Јер није шала, лако може да се покварі онај дипломатски успех, што га је Андраши постигао, и на место лаворике да се стече опште ругло са невештине државничке.

Још би најбоље било, кад би остало по старом, кад би се и на даље пружала државна припомоћ пострадалим невољницима. Ну је мука и невоља опет у томе, што је финансијско стање ове државе до зла бога трајаво, па би така припомоћ превазилазила снагу њену. Грофу Андрашију дакле не остаје ништа друго, него да апелује на целу Јевропу, да питање пребегле нејачи стави на дипломатски сто велесилне Јевропе. И јесте којешта од те јевропске дипломације! Подписали су заједнички предложене реформе, саветовали су порти да пристане на оваково пацификовање, па су онда скрстили руке, те гледе готова посла! Пустили су Аустро-Угарску саму, да она делотворно наводи тај мучни и скоро неизведљив посао! Тако неиде. Ако велесилна солидарност није фикција, то ће се показати сад, кад Андраши поднесе велесилама питање о мерама у погледу пребеглих. Ту ће се видети, колико је истине у тој разглашеној слози Јевропе, за коју држи министар Тиса, да је у свом цепу нашао.

Јевропа ће дакле одлучити о судбини пребегле нејачи. Нека и тако буде. Ако одлучи, да је из заједничке благајне издржава, то се намеће питање: докле ће трајати то издржавање, кад се знаде, да ће Турци вазда фанатични остати, док им њихова господства траје? Но било како му драго, свакако се и овом приликом документирала немоћ и пипавост аустро-угарске спољне политике.

СРПСКИ УСТАНАК У ТУРСКОЈ.

О затвору *Љубибратића* доноси „Н. Б. Т.“ ову вест: „Прекјучер се Љубибратић одмарао са четом у Вињанима. То место по карти лежало је на херцеговачком земљишту. Око подне изађе пред Љубибратића сресни капетан Дауда са кумпанијом Јелачић-пешадије под командом капетана Филуса и рече му, да је прекорачио границу. На основу карте, коју је мајор Роскијевић у војничком аустријском ђеографском заводу нацртао, порицао је Љубибратић повреду границе, но ипак је заповедио, да му се чета по жељи сресног капетана Дауде повуче. Војска је баш ручала. Капетан Филус позове Љубибратића да са својим штабом на том месту ручак доврши. Љубибратић прими овај учтив позив с благодарношћу и bona fide (поверавајући) са својим ађутантом Петровићем. Када је Љубибратић са друговима отишао к војски, хтео је капетан Филус преко једног официра да позове Љубибратића, да пренопи у Имоску. Љубибратић одбије са захвалношћу. *На то му изјаве, да је заједно са друговима ухваћен.* Ноћу одведу ухапшенике уз пратњу кумпаније у Имоски, држали су их у затвору у жандарској касарни и данас рано у јутру буду у Сињ одпраћени. Команду преузме у место Љубибратића Александар Илкакшић, из Невесиња, један од најваљанијих вођа. С Љубибратићем су ухваћени добровољци Фаела, Јованка Маркус, Ђорђе Петровић. Вуле Волардић, Ј. Микшић, Цезари, Тома.

ПРЕГЛЕД НОВИНА.

„Народни лист“ пише: Догађаји на истоку развијају се необичном хитрином, и не лоше по невољну рају. Барон Родић вратио се је у Задар, пошто сврши двоструко своје посланство најочитијим неуспјехом. Брзојавке, што ниже приобћујемо, престављају нам жалосну улогу изиграну по барону Родићу, дотично по Аустрији, прама херцеговачким устанлијам. Намјесник Далматински није само пошао прибјеглицама да их наговара на повратак под турски јарам, ко што се мислило, већ се још више изложио, обратив се управ у ту сврху и на познатије главаре устанка. И од поглавица бјегунаца у Ерцег-новому и од главара усташа у Дубровнику, добио је одговор заслужен, кад могу заборавити безначелни политичари аустро-угарски, но не може и несме славни војник, хрватски ђенерал барон Родић, ако му је иоле стало до своје части.

Аустрија је дакле већ данас са устанлијама и са невољним прибјеглицама сасвим на чисту. — Они одбијају сви најсвечаније на изуст и писмено, њезино кавазко наговарање о измирењу с петстољетним својим крвником, и остају непомични у својој одлуци: сви изгинути, али већ не повратил се под турску срамоту. То је частно, корисно и досљедно, те таки одговор доликује јунаком!

Какви је одговор добио барон Родић, такођер у зао час напастујући светлог кнеза Николу, да остави горкој судбини мученичку рају — не знамо, пошто нам брзојав из Цетиња ништа не јавља, а из гласила црногорске владе касно и редко што извесно може се сазнати о високом дипломатизирању, ове иначе досад јуначке кнежевине. Но, имајући пред очима угледни значај Н. В. кнеза Николе, можемо поуздано утврдити, да ће Црна Гора бити презирно одбацила срамоту у коју наумљају ринути је бездушни туђинци. Док генерал Родић под *швабски мус* поиграва дијну своју прошлост, и под старо доба жртвује свој глас, свој уплив, своју славу немачко-мађарској аждаји на жалост свога рода и племена, — даје разумети, и тим напомон обћој ствари, направ личној срамоти, нема велике шкоде; но неби се никако дало разумети ил оправдати ни најмање узмицање слободне Црне Горе у данашње доба, кад се о њу веже смрт и живот милиона робова. Ако икад, данас је време да ова јуначка кнежевина покаже, скупа за посестримом Србијом едали су оправдане велике наде, што кроз године и године тежког робовања у ње полаже цео један народ, уз свеколике љубимце праве народне слободе и напредка, ма где је и само једног у широком свету. Клонели данас Црна Гора и Србија, оне су за увјек закопане, али устанак тим небуде закопан.

Јунаци херцеговачко-босански хајдуковат ће по планинама, по кланцима, по бреговима, по бусијама, кад се већ на окупу небуду смјели држати на бојном пољу, али под јарам турски неће никако живи, ма оставио их бездушно на цедилу цео свет, сви и најверњи пријатељи. Кад небуде већ праха и олова јунаку у планини, бити ће тврда кремена да осветне искре креше, и у пепео обара куће и колибе, потлаченике.

Еде тад, још ће доста турске крви протећи, још ће дипломација знојити се над празним својим картушинам.

Дипломација свакако се вара у својим рачунима. Она је мислила да је устанак угушила кад је реформе измајсторила, кад је стала незаконито терати добровољце, и затворила границу у Далмацији и хрватској, дакако, само за усташе, а то на славу начела равноправности. По мало: дуго је поље до уста. Ми смо стопро у почетку крвавог кола заиграна на истоку. Кремењасте је чуди тај несретни славјански мученик. Тко га поближе знаде, верује да ће се он из смртног одра ипак дигнути и опело изчитати не само несуђеним наметником, но и још кому!

„Руски мир“ у своме 55. овогодишњем броју, у допису из Атине овако описује расположај духова у Грка:

„Војничке припреме, које наша грчка влада чини, доказују, да је Грчка наумила учествовати у решењу источног питања и у Ослобођењу своје браће, ако се томе даде прилика идућег пролећа. Саосећање према побуњеним Словенима сваким даном све је веће, и Јелини само чекају знак од Србије и Црне Горе, па да навале на Турску, јер је бедни и тешки положај грчког народа у суседним областима прешао сваку меру. Населбина Черкеза у Тесалији прави је бич не само за тамошни православни народ но и за Грчку. Грчка влада, која је у последње време била у пријатељском одношају према порти није једаред захтевала, да удали Черкезе из пограничних области Грчке и да их престане насељавати, али турска влада заборављајући на своја обећања до сада није то учинила. Порта је сада почела другим очима гледати на Грчку, јер је увидела, да садање енергичко министарство Комундура није волно задовољити се разним турским обећањима и кроз прсте гледати прекомерно угњетавање грчког народа у Турској. Наш министар спољних послова известио је представнике Грчке у иновместву о страшним положају хришћана у Тесалији и Епиру с молбом, да на знање даду страним владама, да султанове раде не само да се не извршују, но још веће злоупотребе са стране турске владе изазивају.

По добивеним вестима из Тесалије и Епира мрвост међу православним и мухамеданским народом тако је велика, да се тамо очекује општи устанак. У југоисточном делу Тесалије, мухамеданци прете да ће истребити сав хришћански народ, и само чекају на знак из Цариграда. Намесник Тесалије искао је од владе војске и раздаје оружје Черкезима. Наши конзули јављају о мерама, које порта предузима и које су кадре сваког тренутка изазвати устанак, услед чега конзули не могу добри етајати за сигурност грчких поданика.

ДОПИСИ.

× × **Костајница 19. фебр.** Новински листови пуни су у последње време србождерски чланака. Кронична болест та њихова у таком је степену сад, да им нису доста херцеговачке чете и босанске, да јих прождеру и насите своје турско-хришћанске трбухе; већ су зинули и на кукавну децу и жене, што су од турског беснила овамо пребјегле, Туркушама тима подобно, слично и наши братски листови по кадкад завате за кашику апетитно, да по ког Србина прогутају. Говоре на сва уста: раја мора у Босну натраг, и ако неће, наша им држава због обтерећени финанција помоћ досадашњу отказати мора. Пут ђенерала Родића доводи се у свезу са тим питањем. Туркофилским листовима, ако тако пишу, како они желе и како у њихов рачун иде, нечудимо се, нити нас боле; али да братски листови, нарочно „Обзор“ те гласове као с неком радошћу пише и туркушама секундира, то боле, пече. Хрвати какву политику воде? Поповску! Фанатизам је страшан, шта ти људи чине овамо. У друштвеном животу већ се свуда раздвојило, и сад се прешло на службено поље, Чланак из оточког котара, Слуња открио је трагове те језујитске пропаганде. Али да браћу Хрвате упитамо: оће ли то баркање, заједање, вређање, негирање српског народа њима политичне користи донети — или, оће ли Хрвати, већи славнији народ постати, ако Србаља нестане, прождру их, задаве? Послье вбрисања Србаља са лица земље, у првој линији долазе они на ред. Хрвати су закопчани у ланац — Хрватима као и Србима — туђе са гледишта народности, непријатељске државе. Држава мађарска Хрватима најмање може бити пријатељ. Хрвати то знаду као и ми Срби, који с њима живимо. Хрвати нека пазе добро ко им је за леђи, и који то на Србље браћу своју, пика, времена су бурна, ко зна, ко ће коме превљати, и нека неразједају рану, коју су попови и језовити дубоку на српском телу зарезали. Биће по Хрвате боље, а Срби већ кад код рођеног брат-

ЛИСТАК.

БРАНКО РАЈИЋ.

Српски народ има опет да оплакује један велики губитак, јер ко је год Бранка Рајића познавао, морао га је бројати међу најбоље синове српске.

Бранко се родио у Панчеву, где му је отац учитељ и доцније парох био. Шест разреда гимназијалних изучио је у Карловцима, богословију у Вршцу и затим 7 и 8 гимн. разред у Осеку. Као ђак беше свуда међу првима. Год. 1864. буде рукоположен за ђакона панчевачког и исте године добије такођер суплетуру српскога језика у реалци тамошњој; пошто је у Бечу професорски испит за српски и немачки језик положио, постао је правим професором тог завода, Катедра српскога језика у панчевачкој реалци није никад имала достојнијега учитеља, него што је бранко Рајић био, нити ће скоро таквога имати.

Панчевачка општина, уважавајући ретке способности бранкове, поставила га је за управитеља тамошњих српских школа. Као таквог затекао га је провинцијализовање банатске крајине. Настаде јуриш на верозаконски значај школа наших и Бранко је требао први тај јуриш да издржи. У крилу самог учитељства нађоше се подлаци, који денунцираше Бранка државној власти као бунцију, Бранко буде суспендован од професуре, и кривична истрага поведе се против њега.

После две године нађе суд, да је Бранко невин, али професуру нехтеде му више министар да поврати. Изгубив тако главни извор своје субзистенције, није ипак Бранко малодушан постао, него је и даље истрајао под заставом народне борбе као један од најревноснијих и најодушевљенијих бораца, па као таквог ево га је и смрт затекла

Бранко је био савестан и реван у испуњавању. дужности својих као мало ко. Он није у званичним његовим пословима познавао никаквих обзира осим права и дужности, и ко није неокаљану, карактерност његову познавао, био је наклоњен да га држи за човека без срца. А Бранко је имао велико срце: породица његова, мили син његов Душан, многобројни пријатељи његови познају ретку љубазност његову.

Вредноћа Бранкова беше скоро безпримерна. Раном зором устајао је он већ на посао, који га је обично цео дан у обзир узимао. Дужности члана епархијских одбора, дужности ђакона, управитељске код школе и укопног друштва, учитељске, бележничке код општине и певачког друштва у последње време и администраторски код „Панчевца“ извршавао је он једнако ревносно. Ни у једном послу није се он закаснио, никад он није заостајао, код њега је све у реду било. Порд свега тога нашао је времена, де се покаже и на пољу књижевности наше са лепим преводима. који се особито граматикалном тачности отликују. И кад је тај многострано заузети и радени човек у друштво дошао, онда је све очаравао са веселости и живости духа свога; поред тих изврсних друштвених врлина беше вешт песми и музици, те се није чудити, што је у друштву радо виђен био.

Свештенство наше изгубило је у ђакону Бранку једног свог члана, с којим се на сваком месту поносити могло. Кад је пре две године као изасланик панчевачке општине при мушицковој светковини у Карловцу учествова, привукао је Бранко пажњу многог страног света на себе, који се чудио „влашком попу“, који течно француски говори и толико светске углађености у свом понашању показује. Свештеничка одећа није њему сметала, да се придружи колу браће своје, који се духу напредка клањаше. Панчевечка црквена општина оплакује у њему ђакона, који јој је свуд на диву служио. Импозантна слика његова неће се више видети на амвону, сонорни његов бас неће више јечати у великој панчевачкој цркви.

Панчевачке српске школе постадоше са смрти Бранковом тек право сироче. Ревносног чиновника општине и различитих друштава нема више. *Бранко Рајић* заклопио је 27. фебр. т. г. за навек своје очи; умро је од запаљења крева у 36. години раденог свог живота и оставио је након себе удовицу са троје нејаке деце.

Учитељска колегија препарандије сомборске, живо осећајући колики је губитак српска школа са смрти Бранковом претрпела, изразила је одмах чим јој је црни глас о томе приспео, тужној удовици његовој саучешће у великој жалости за вредним покојником.

У име друговања и пријатељства нашег, стављам ти овај лист на гроб, у ком блажен сан боравиш. Вечан ти спомен Бранко у народу и друштву твоме! Живот твој и рад твој достојан је, да се на њих многи угледају!

У Сомбору 1. марта 1876. М. П.

ског народа правде добити немогу, потражиће код Турака, јатаганом у руци.

Напустићемо решење тог народног питања српског у овоме крају, идућем времену; а ми ћемо прећи на ствар, за коју смо напред пре потегли писати. Тиче се народа, који је сад на невољи, и коме из обзира човечанства помоћи морамо гласом јавности.

Туркофилски листови дакле предали би, а да се у савјести ни најмање дирнути осјете, Турцима милост и немилост; а у случају да раја, под турски јатаган жива не'би прећи хтела, прете са узтегом државни помоћи.

Разпрострањењем гласова такви туркофили терају воду на своју воденицу, на морално присилење изјашњења за анексију. Анексијом, какве би политичне и народске користи Босна добила, лако је казати. Политично била би мађарска провинција, а народносно од браће своје, погажена презрена, поругана, измејана јавно и тајно.

„Обзорови" дописници из кухине пучког школства имају већ скупљене жеље и изјаве народа све три вере. Потурица што се тиче, ту су таман сватили право расположење, јер неки костајнички Хрвати са Турцима у најбољој слози живе. Турци преко њи таман знаду сваки покрет усташа на овом крају. Они — кад им вера доноси — нека се старају за Турке, а ми ћемо за своју српску рају.

Народ у Босни, дао му је бог, здрава је разума, и са собом на чисто је. У народу је тврдо уверење, да му нема ни живота ни обстанка; до *у себи самом, а у својој кући*, коју је на крви својој подизати почео, јер из проливене крви изниче цвет српске народне слободе и народњег поноса. Жеља народног ослобођења ово дана јасно се манифестовала. Незнам којим поводом 13. овог месеца питаше у једном опћинском уреду коме би се најволели приклонити; Турком опет или Аустрији или Србији. Раја је одговорила, да најволије бити „сама своја" дакле ни распрострањени гласови да народ мора натраг, и ако непође да ће му држава припомоћ устегнути, те ни очајнички положај није му самосвјести одузео, помутио. За помоћ коју им држава даје, народ вели: ми ћемо те паре, ако бог да, те своју, земљу ослободимо до новчића вратити, али се за паре нисмо продали. Ми смо људи нисмо стока.

Одлучност ова показује нам јасно, да је народ са собом на чисто. Живити иди помријети као људи.

Предпоставимо, да ће аустро-угарска влада припомоћ узтегнути, тим устезањем за цело ће народ у очајнички положај бацити али за то неће народ клонути. Аустро-Угарска пред цивилизираним свјетом грдно ће свој морални углед побити.

Раји не би друго средство остало, но да све живо, што оружије понети може, у завичај потегне а деца, жене и старци на очи целе Европе на прагу Аустрије од глади и потребе нека помру, посканају а такви се гласови већ и чују.

Нећемо у бједи народној очајавати, јер те гласове држимо за морални начин заплашивања, принуђења на примање реформа, и ништа више. А кад зајечи гора праском пушака и затутњи Босна јеком јуначког јуриша у хордију османлија, Европа, Аустрија за најмање знајући да су то браћа две трећине њени државника — неће смјети од глади народ скапавајући гледати.

Ајде вала, да и то чудо још видимо очима.

Довршујући овај чланак дође ми брат Босанац и рече да ће сјутра у уред на неко питање.

Надајте се дакле скором гласу.

НОВИ САД 3 марта. Данас је била редовна седница административног одбора епархије бачке. Међу осталим предузета је жалба сомборског свештенства, којом тражи наплату по рескрипту, и да се попуни пето рескриптом опредељено место парохијса платом III. разр. или 700 ф. Обоје је у смислу рескрипта одобрено, напротив молба проте сомборског, да му се издаје плата систем изираног помоћнике, одбија се, пошто прота не држи помоћника; досуђује му се 4% додатка; прелази се преко молбе парохијског свештенства, да до попуњења пете парохије, деле плату овога пошто је то одељен предмет. Проти жабаљском одређује се плата I. разреда а супароху му од IV. разреда (600 ф.)—

— Овде вода јако надолази. Од јуче је дошла 8 палаца. Пробила је „шлајз" испод агенције, који се непрестано запушава. И поред Дунава се једнако земља насипа. Опасност је ипак, да ће вода толико нарасти, да ће прелити насип. Та је опасност у толико већа, што ће вода све више долазити, јер по телеграфским извештајима Драва је јако нарасла. У Вуковару је вода већ у главној улици.

Код Титела је вода прелила насип и потопила је земље.

Смесице.

(Копија писма паше бега од Дубице на пребегле босанце.) На господара Фурицу у немачкој земљи.

Дубица 22. фебр. 1876.

Данас смо добили од царске стране, да вам је допуштено у нашу земљу, шаљемо њина два чојка, који је био мој кмет прави тежак још од прије ја га данас позивам са поштењем слободно да је сигуран доћи. Случај који се је догодио и пропаст тежачка, и ми знамо да га ви нисте желили и да нисте нимало криви, него то је Бог наредио ми згрешили Богу, а ви нама, те се то тако и булуђисало на случај и пропаст, квар наш и ваш. Немојте гледати, него ко жели од тежака кроз дан два, нека иде на своје место, ми ћемо вас љубазно примити и држати, ко што смо вас и до сад држали, и ми знамо, да сте ви пропали и добро знате даћемо вам помоћи што кадри будемо сименом храном волом и кравом и чиме могнемо више. На куће које су вам погореле немојте гледати, на то већ дођите па ћемо по нешто градећи градити, година је дуга биће и кућа а за сада море се и у колибама за неки вакат бити, јер није зиме више.

У друго морете доказати и осталим поштеним тежацима који није био посве заблудио, нека се и он враћа у нашу земљу нека се не боји, јер ви знате да је у Турчина велика мерахмет, па нека пређу који оће; ако који оће на друго кућиште, које његово прије није било, те би хотио променути, онда ћемо му и то учинити, мојим кметима биће добро а и остале спахије држаће своје кмете лепо, нетребате се ништа бојати, већ Боже помози, па ајте вамокарна, да се раније зоб сије; јер вакат пролази. Ако који за 8 дана недође, послен нека нејде, ја онда неби био нећим да му неби што докундисало и то од ујћумета. Зато ваља старијега слушати и одма вамо ићи. Одпишите ми одговор да знам шта ћу вилајету писати. Бива или ћете доћи или нећете; а вера је, ако недођете бели ћете се кајати максус поздрав свој рају право, од мене. ПАША БЕГА ЦЕРИЋА,

Дубице.

НОВИЈЕ.

У *Бечу* је у апшен официр *Ертл* који је нудио да изда план о кретању аустријске војске француском, пруском и руском посланику. Први га је јавио власти, други није примио а трећи је прихватио понуду. Ертл је хтео да посланике претходног испита види.

— Из *Париза* јављају, да је збор 300 посланика и сенатора републиканаца закључио, да настојава, да се управно особље обнавља, противу којега су до сада републиканци били. Што се тиче министарства не треба му за сад нити веровати нити неверовати но треба чекати дела. Виктор Хиго ће у сенату а Распоље у комори поднети нацрт за амнестију свију оних, који су од 1870 г. осуђени.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

БУДИМ-ПЕШТА, 1. (13) марта.

Пшенице пролетне продано је 2500 м. ц. по фр. 10.35; Кукуруза банатског за март април по фр. 4. 93 и Зоби бачког канала 1100 м. ц. за пролеће по фр. 9.

СТАЊЕ ВОДЕ.

Будим-Пешта. 1 (13) марта. 7. 25 преко 0, опада.
Пожун, 1 (13) марта. 5· 19 м. пр. 0, опада.
Земун, 29 фебр. (12 марта) 6· 49 м. пр. 0, долази.

РАЧУН

о приходу и расходу светосавске беседе коју је приредило српско академичко друштво „Зора" у корист босанско-херцеговачке сиротиње на аустро-угарском земљишту.

А. Приход.

I. Добровољни прилози.

Његова светлост кнез Ипсиланти у Бечу 100 ф. Његова светлост кнез Маврокордато у Бечу 100 ф. Њ. преузв. барон Сина у Бечу 100 ф. Њ. преузв. бароница Синина у Бечу 100 ф. г. др. Харитон Јовановић у Бечу 50 ф. гђа Лепосава Новаковићка у Београду 50 ф. гг. Јов. Ј. Поповић у Бечу (из Митровице) 50 ф. Браћа пл. Бајићи у Бечу 50 ф. гђа Катарина Хаџи-Ристићка у Бечу 50 ф. гг. Ристо Хаџи-Ристић у Бечу 50 ф. В. Лазаревић пл. од Средишта 50 ф. Браћа Остојић у Бечу 40 ф. гђа Кумануди у Бечу 35 ф. гг. Јанко С. Ковачев у Бечу 32 ф. 50 н. др. Стеван пл. Модош у Бечу 30 ф. Коста пл. Деспинић у Бечу 30 ф. Његова преузв. гроф Ј. Андраши министар 30 ф. др Коста Цукић кн. српски посланик у Бечу 25 ф. гђа бароница Еверилда Шкрибанек у Бечу 25 ф. гг. С. Борота краљ. саветник у Будиму 23 фор. мајор Ј. Стефановић Виловски у Бечу 20 ф. Никола Мандрино у Панчеву 20 ф. Гавра Владислав у Бечу 20 фор. барон Широков у Бечу 20 ф. гђа Христина Вранешевићка у Панчеву 20 ф. Петар пл. Вилка директор у Бечу 20 ф. Јован Милекић од Карловца града ц. кр. мајор у Бечу 20 ф. Илија Пламенац војвода и сенатор на Цетињу 20 ф. Тодор Дендић (Црногорац) пушкар у Бечу 17 ф. Његово високопреосвеш. митрополит Михајило у Београду 15 ф. г. дворски саветник Маркс председник полиције у Бечу 15 ф. г. гроф Борели у Бечу 12 ф. Њег. преосвећенство г. Ђорђе Војновић владика у Темишвару 10 фор. гђица Марија Јеленска у Бечу 10 ф. гг. Атанасије пл. Бајић од Варадије у Бечу 10 фор. Илија Гутеша у Загребу 10 ф. гђица Софија Живковићева у Панчеву 10 ф. гђица А. С. Мандрино у Панчеву 10 ф. гђа Олга пл. Јовановићка у Панчеву 10 ф. гђа Роза пл. Јагодићка у Панчеву 10 ф. гђа Олга пл. Јагодичка у Панчеву 10 фор. гђа Фемка пл. Спиртина у Панчеву 10 ф. гђа Јелисавета Гађанска у Панчеву 10 ф. гђа Атена М. Мано у Панчеву 10 ф. гђа Љубица М. Милутиновићка у Панчеву 10 ф. гг. Фотије Јорговић игуман Војловички 10 ф. др. Светислав Касапиновић у Панчеву 10 ф. Тодор Бекић вел. бележник у Панчеву 10 ф. Лаза Д. Драгичевић у Панчеву 10 ф. Божидар Боди у Београду 10 ф. Ђорђе Теодоровић у Бечу 10 ф. Ђока Миличевић 10 ф. Пера Стојић секретар у к. срп. посланству 10 ф. Societa degli Studenti Italiani 10 ф. Н. С. Ковачов 10 ф. Јосифовић и Шанта 10 ф. Митар Љубиша 10 ф. Феодор Демелић 10 ф. Јосиф Стојковић капетан 10 ф. Хаџија 10 ф. Васа Недељковић из Бечеа 10 ф. С. В. Адамовић из Темишвара 10 ф. Н. Н. 10 ф. Јеврем Германи 10 ф. Адолф Корб кавеција 10 ф. Aholz кавеција 6 ф. Александар Стојачковић мин. савет. из Пеште 5 ф. Урош Девић секретар у Бечу 5 ф. Јоца Г. Радић из Суботице 5 ф. Јован Нако од вел. Ст. Миклуша у Бечу 5 ф. Димитрије Атанацковић у Београду 5 ф. Дворски саветник Сигмунд Хубер у Бечу 5 ф. Ф. Каниц у Бечу 5 ф. Јосиф Валд у Бечу 5 ф. др. Северин Завишић предс. срп. општине 5 ф. А. Зуфан у Бечу 5 ф. Тодор Стефановић Виловски председ. „Зоре" у Бечу 5 ф. Григорије Станковић 5 ф. Велислав Спасић 5 ф. гђа Марија Филизано из Беча 5 ф. гђе Катарина Д. Голубовићка из Панчева 5 ф. Марија Кранчевићка 5 ф: Емилија М. Кранчевићка 6 ф. Софија Думитрова 5 ф. Милица Боборон 5 ф. Јелена Милошева 5 ф. Марија П. Михајловић 5 ф. Ана Стојановићка 5 ф. Милица М. Живановићева 5 ф. гг. др. Фура Гаврић 5 ф. Светозар Станковић из Панчева 5 фор. Браћа Стова у Бечу 5 ф, Никола Рига у Бечу 5 ф. др. Владан Ђорђевић у Београд, 5 ф. Стојан Бошковић мин. просвете у Београду 5 ф. Његова светлост принц Сахсен Вајмарски у Бечу 5 ф. Милија Кара-Стојановић у Београду 5 ф. Његово преосвећенство владика Боко-которски Герасим Петрановић 5 ф. г. Сигмунд и Вал у Бечу 5 ф. гђа Софија Радуловића из Вршца 5 ф. г. Михаило Костић из Вршца 5 ф. гђа Матилда плем. Думба из Беча 5 фор. гг. Константин Курти из Беча 5 ф. A. D. Hauptmann Guvelier из Беча 5 ф. др Динко Рипевић посланик на сабору 5 ф. гроф Балбо у Бечу 5 ф. барон Ожеговић барлабашевачки у Бечу 5 ф· Лујити Неси у Бечу 5 ф. Тифоксилос кафеција у Бечу 5 ф. гђа Мина Вукомановића у Карацића 5 ф. г.г. др. Монти посланик далматински у Бечу 5 ф. пл. Најшванд у Бечу 5 ф. пл. Лориш кројач у Бечу 8 ф. Јовановић 5 ф. Герман Јовановић архимандрит бечински 5 ф. Грозингер апот. у Н. Сапу 5 ф. Љуба Недељковић у Грацу 5 ф. Браћа Антоновић из Липове 5 ф. Милан Дамјановић медик у Бечу 5 ф. Гђа Емилија Григоријевић у Панчеву 4 ф. гђа кнегиња Вреде у Бечу 4 ф. По 3 ф. г.г. Петар Попадић из Новог Сада, Никола Ристовић из Госпића, Никола Живковић, Михајило Ђурић витез од Сокограда ц. к. капетан, гђе Албијана Маринковић у Панчеву, Марија Вукомановић у Панчеву, Ана Ђ, Х. Стојановић, Милеса В. Ђунчан. г.г. Е. Фрајер шепирција М. Винтерстаји и друг у Бечу, Јамов Шусбел и друг у Бечу, Матиас Цимер и друг у Бечу, Хутер кавеција у Бечу А. Станишић у Бечу, Ђузепе Роси у Бечу, дворски саветник др. Павловски директор Терезијанума др. Адам Германи у Бечу. Др. Милашиновић у Бинковци 2 фор. Капетан Ђорђе Новаков у Бечу 4 фор. 50 н. П. Кречаревић професор у Карловцима 2 ф. 50 н. По 2 ф. г.г. поручник Аврам Ђукић у Бечу, Петар Изелац у Госпићу Корнел Јовановић и Данчика Манојловић, Младен Алекса Михајловић у Броду, Војислав Суботић медик у Бечу гђа Милеса Надашка у Панчеву, гђа Шарлота Ринер у Панчеву г.г. ђенерал Петар Бига у Новом Саду, ђенерал Фердинанд Тилер Стеван Ж. Ивачковић у Шимуновци Павле Панаотовић у Митровици. По 1 ф. г.г. Јово Далић у Госпићу. Милош Каракашевић медик у Бечу, Лудовико Крајнац ц к. капетан, гђа Јелена П. Поповић у Панчеву, гђице Марија Ђ Зега у Панчеву, Емилија Ђ. Зега у Панчеву, Мила, С. Думитрова у Панчеву, г.г. П. Вујић, Н. Н. у Бечу, Н. Н. у Бечу, М. Медић техничар у Бечу, кр. кот. судац Јосиф Младеновић у Руми 2 ф. краљевски одветник Светозар Николајевић у Руми 2 ф. кр. пристав Стеван Поповић у Руми 2 ф. Сима Крестић одветник у Руми 1 ф. Паја Богдановић трговац у Руми 5 ф. Јаков Алмослино трговац у Руми 1 ф. Стева Димитријевић у Руми 2 ф. Паја Филиповић опћински судац у Руми 1 ф. Сима Ђорђевић абација у Руми 1 ф. Никола А. Георгијевић у Руми 1 ф. Јоца Богдановић у Руми 1 ф. Витановић капетан у Руми 1 ф. Панта Биорац у Руми 1 ф. Јоца Богдановић као остатак од његовог купљења 9 ф. Паја Андријевић у Руми 1 ф. Ђока Марић 1 ф. Ј. Јорђевић 5 ф. М. Јанковић 1 ф. Љуба С. Панајотовић 2 ф. Лука Георгијевић 3 ф. др. Стеван Димитријевић 5 ф. Никола Попадић 1 ф. Т. Јовановић 1 ф. Марко Георгијевић 1 ф. Авакум Стајић 1 ф. Миша Критовац 2 ф. Душан Грковић Бележник 2 ф. Лука Георгијевић 2 ф. 2 ф. и Панта Ђуришић 1 ф, сви у Руми Др. Добрајевић у Суботици 1 дук. Стеван Михајловић у Београду 2 дук. Влада Стратимировић у Новом Саду 2 ф.

(Свршиће се.)

Својој непрежаљеној супрузи Катарини Милић рођ. Георгијевић даваћу погодишњи

ПАРАСТОС

сутра у суботу у 11. сах. пре подне — у капели на ајмашком гробљу.

У Н. Саду 5. (17.) марта 1876.

ГАВРА МИЛИЋ,
капетан.

Курз бечке берзе 4. (16. марта)

5% металици	6745.
5% народног зајма	71.45
Државни зајам од 1866 г.	111.25
Акције банчине	896
Кредитне акције	165.80
Лондон	115.45
Угарске разтеретнице	75.75
Темишварске разтеретнице	75.75
Ердељске разтеретнице	75.75
Хратске-славонске разтеретнице	76
Сребро	104.
Ц. кр. дукати	5.43½
Наполеондори	9.26
	56.85

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ

На селишту Чичову код Сомбора, отвара се стечај на у читељско место.

Плата је 300 ф. стан и писарске потребе.

Проситељи нека изволу своје молбенице на долупотписаног за 4 недеље, од дана прве објаве послати.

Из седнице школског одбора држана дне 27 фебруара 1876 год.

ЂОРЂЕ БРАНКОВИЋ
Председник.

1—3

ЈЕДИНА ТРГОВИНА У БЕЧУ

која се због хрђаве трговине у данашњем времену нашла побуђена, цену свог еспапа још за 30 процента спустити

КИНЕСКОГ СРЕБРА СТОВАРИШТЕ

H. Bettelheim & Comp. Wien,

Graben 28. vis a vis Sothens Wechselstube

пређе су коштале:

6 каш. за каву	3.50 сад 1.30	1 кут. за шећер	12.— сад 6.80
6 каш. за јело	3.50 сад 2.60	1 кут. за масло	5,— сад 1.60
6 ножева	3.50 сад 2.60	1 педило за теј	80 сад 30
6 виљушака	3.50 сад 2.60	2 чирака	9.— сад 2.80
1 каш. за чорбу	5.— сад 2.20	1 маш. за шећер	2 50 сад 90
1 каш. за млеко	3 50 сад 1.40	Флашице за сирће и зејтин	од 4 ф. 7.50.

Божићни и новогодишњи дарови.

6 ножева, 6 виљушака, 6 к. за јело, 6 к. за каву — сва 24 ком. заједно у елегантној кут. место 24 фр. само ф. 9.25.

6 десерт ножева, 5 дез. виљушака, 5 десерт кашика — 18 комада у елегант. кут. место 13 ф. само 8 ф.

Најновија материја за чишћење злата, сребра и кинеског сребра комад 25 н. 6 комада 1 ф. 20 н.

Врло лепи служавника, ибрика за каву и теј, тејсер, виса, чирака са три крака, справа за посипање шећера чашице за јаја, чачкалица за зубе, итд. Наручбине са стране преко поште у наточ а на захтевање шаљем подпун ценовник.

5—6

CIRCOLO EQUESTRO SIDOLI

Сваки дан велика представа. више јахачке вештине, дресираних коња, игре на једеку, гимнастике, балета и пантомимне глуме.

У суботу 5. (17.) марта велика представа са врло одабраним садржајем.

У недељу 7. (19.) марта „Риназдо Риназдино" и две сјајне представе, једна у 4 часа после подне, а друга у 7½ часова у вече.

У понедјеоник 8. (20.) марта запредна свечана представа у корист госпођице Розе, и на завршетку истог вечера први пут: „Разкалашна школска деца", врло занимљива шаљива пантономима. Кориници госпођице Розе.

Без сумње најбољи и најефтинији

КОНЦИ НА КАЛЕМУ,

који су до данас произведене то су од

ОРСА и МЕКНОГТА у ГЛЕЗГОУ

Ors & Macnaught in Glasgow.

Гласе црних и белих 200 рифи у велико ф. 7·25
6 жица „ „ „ „ „ „ „ ф. 9·—
6 жица „ „ „ 300 јарада
при паданьу сортирана бр. у великом ф. 12·50

Стовариште код Кана и Сингера,

(Kann & Singer,)

Беч, I. Gonzagagasse Nr. I.

где се и све сорте свилених и сомотских пантљика, позаментир и кратка еспапа, ибришима вуне, зефирповесма, лица и мађарских гајтана као и кројачког и чизмарског еспапа ваљано и јефтино. — Наручбине се најтачније извршују и препродавцима се пристојан добитак даје, 28—30

Мануфактурна трговина

СИМЕ С. СТАИЋА

у Руми

потребује једног шегрта. 2—3

ПРАВА РАСПРОДАЈА.

Пошто ми због хрђави околности и продаје нашу радњу са стварима од кинеског сребра сасма напуштамо, принуђени смо наше велико стовариште изврсних производа од кинеског сребра испод производне цене продавати.

За углед нека служи овај извор из великог ценовника, кога ми на захтевање franco шиљемо.

Спуштене цене.

	пре	сада		пре	сада
6 кашика за каву	3.50	1.40	1 кутија за масло	5.—	2.—
6 кашика за јело	7.50	2.70	2 чирака	8.—	3,—
6 ножева	7.50	2.70	6 подметача за нож.	5.—	2.50
6 виљушака	7.50	2.70	1 машице за шећер	2.50	1.—
1 вел. каш. за супу	5.—	2.30	1 педило за теј	1.50	60
1 вел. к. за млеко	3.50	1.50	6 десерт-ножева	6.—	2.50
1 кутија за шећер	14.—	8.—	6 десерт-виљушака	6.—	2.50

После изврсни служавника, ибрика за каву и теј, нагештај за сто, чирака с три крака, посипача за шећер, сервиз за јаја, чачкалице за шећер, гарнитуре за сирће и зејтин и још више други ствари по тако исто чудновато умереној цени.

Особито напоменути ваља

6 кашика за јело, 6 виљушака, 6 ножева, 6 кашика за каву — сва 24 комада заједно у елегантној кутији 24 ф. сада 9.50.

То исто од британског сребра сва 24 комада у елегантној кутији само 6 ф. 50 н. 3—12

Наручбине са стране из вршују се у наточ одма и савестно

Адреса: **E. Preis,** Wien. Rothenthurmstrasse Nr. 16.

ЗА ЖЕНСКЕ

2 Ф. 50 Н. КУРЈУКА 2 Ф. 50 Н.

од чисте косе риф дугачки у свакој боји на захтевање по мустри шаљем per Nachnahme. Adresse Nicifor Danilovać Friseur Althangasse Nro. 11. Alsergrund Wien. 3—6

ИЗЛОЖБА У ФИЛАДЕЛФИЈИ 1876.

Оне ствари, које су за горњу изложбу справљене, али услед одоцњене пријаве, продаваће се испод производне цене по чудновато јевтиној цени од 5 ф. Ред се састоји из следећи предмета:

1 леп од бронза сахат заједно са ланцем уз гаранцију
1 потпун писарнички справ
2 чирака од бронза с фигурама
1 потпун шивећи справ у талми златној кутији
1 практична кутија за шећер са затварањем
1 леп албум за фотографије изврсно израђен
1 елеган. лепеза за женске
1 јапан. кутија за цигаре
1 салон-звонце од бронза
1 дуготрајна женска торбица са вештач. бравом

Све ове овде наведене изврсне и практичне ствари коштају заједно само 5 ф.

Grand Magazin von Blau & Kann, Wien I. Wollzeile Nr. 25.

НАЈБОЉИ САТОВИ НА СВЕТУ

су од нас уведени од правог енглеског талми-злата ремонтоар сатови, за навијање без кључа, са изврсном справом потпуне удешен са гаранцијом од 3 године. Ови сатови коштају заједно са златним ланцем од талмија само 12 ф. 50 н.

Grand Magazin von Blau & Kann, Wien I. Wollzeile Nr. 25.

Наручбине са стране извршују се брзо и поштом у наточ. 3—6

Властник и одговорни уредник др. Св. Милетић. Издавалац „Задруга за срп. нар. штампарију." Српска народна задружна штампарија.